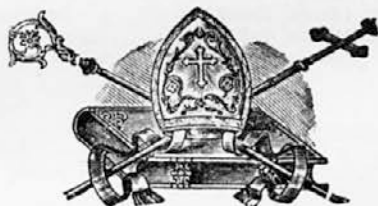

LJUBLJANSKI
ŠKOFIJSKI LIST

LETNIK 1924

V LJUBLJANI 1924

ZALOŽIL ŠKOFIJSKI ORDINARIAT V LJUBLJANI

TISKALA JUGOSLOVANSKA TISKARNA

KAZALO

k letniku 1924 Ljubljanskega škof. lista. — Skupaj 9 številk.

A.		Konference Sodal. Ss. Cordis, poročilo za l. 1923	54
Anton Bonaventura, škof: Duhovnikom za novo leto	8	Konkurzni razpis:	
Anton Bonaventura, škof: Pastirski list o katol. misijonih	17	Jezersko, Stembergov beneficij	16
Anton Bonaventura, škof: Duhovnikom o misijonskem delu	26	Št. Ožbalt, Brezovica, Sv. Gora, proštija v Novem mestu	44
Apostolstvo sv. Cirila in Metoda	29	Sv. Vid nad Cirknico, Breznica	71
Apostolstvo molitve	11	Svibno	93
Ahidiakonati	98	Babno polje, Topla Reber, Goriče	101
B.		Kurat za blaznico na Studencu, oglas Unec, kanonikat pri stolnici, Koprivnik v Bohinju	101
Babice	38		114
Blagoslov zvonov pooblaščenje	34	M.	
Blagoslov svetnih zastav	58	Marijanska kongregacija bogoslovcev in duhovnikov	15
D.		Maša votivna o presv. Srcu Jezusovem	10
Dom za duhovne vaje	53, 85	Matični izpiski za civilne uradnike	92
Dom za vpokoj. duhovnike	51	Matični izpiski za Italijo	37
Dopolnilna prenosna taksa, napoved	11	Matični izpiski za socialno zavarovanje	100
Draginjske doklade duhovnikov, zemljišča	35	Matični izpiski za invalide	100
Društvo za širjenje vere	28, 107	Matični izpiski za zavarovanje delavcev	37
Državna himna	44	Misijski tečaj v Ljubljani	33
Duhovne vaje 1924, oglas	69	N.	
Duhovne vaje, udeležniki l. 1923	14	Nedoletni, poroke	37
Duhovsko podporno društvo, račun za l. 1923	57	Novomašniki l. 1924	42
E.		O.	
Eksaminatorji sinodalni	92	Odkup bere	58
G.		Odpustki v Družbi za širjenje vere	103
Grobovi vojaški Italijanov	98	Odpustki v sv. letu, ukinjenje	87
I.		Okrožnica papeža Pija XI o sv. Jozafatu Organizacije, necerkvene	52
Izpit mladih duhovnikov	41	Organisti, seznam	70
Izseljevanje v Ameriko	98	Orglarska šola	14, 58, 100
J.		P.	
Sv. Jozafat, okrožnica papeža Pija XI	1	Papeški konzistorij, 24./3. 1924	45
K.		Pisarniške takse škofijske	42
Kanonična vizitacija in birmovanje v letu 1924	31, 69	Porciunkulski odpustek, nov odlok	95
Knjige stare v župnih arhivih	100	Postna zapoved	24
Kolkovanje rodbinskih izvestij za vojake	70	Procesije, vozila	69
Konference l. 1924	29	R.	
Konferenca dekanov 1924, poročilo	50	Raziskavanje po maticah	50
		Rekrutiranje, sodelovanje matičarjev	112
		Rodbinska izvestja za vojaške zadeve	36
		S.	
		Samomorilci, cerkven pokop	97
		Sinoda III. škofijska	65, 73

Slovenci na Westfalskem	51		
Slovstvo:			
Bernik, Fr., Pri najboljšem Prijatelju			
Grivec, dr. Franc, Cerkev	59		
Levičnik, dr. Alfonz, Zgodbe sv. pi-			
sma n. z.	114		
Starine cerkvene, varstvo	70		
Sveto leto, razglasitev	61		
Sveto leto, odpustki za redovnice itd.	89		
Š.			
Škofija ljubljanska, cerkvena uprava			
odločenih delov	42		
Škofijska kronika 39, 44, 60, 71, 93, 101,	114		
Škofijski podporni sklad za bolne du-			
hovnike	34		
Škofijsko sodišče	93		
Štolnina	110		
T.			
Takse in pristojbine državne	13		
Takse škofijske	42		
Treznost	57		
		U.	
		Umrlji duhovniki:	
		Anton Urh	40
		Janez Hrovat, dr. Sebastijan Elbert,	
		Franc Češarek, Anton Škufca,	
		p. Kalist Medič	44
		Franc Eržen	60
		Friderik Rodič, p. Vilibald Sever,	
		Jožef Lavrič, Franc Šega, Franc	
		Sturm, Viktor Koechler	72
		Jožef Erker	94
		Janez Abram, Ivan Soukup, Franc	
		Skulj, Jernej Zupanc	102
		Jožef Regen	114
		Unio cleri missionalis	27
		Uprava cerkv. imetja, izredni stroški .	112
		V.	
		Vojaški duhovniki, razpis mest . . .	101
		Z.	
		Zapriseganje vojnih zavezancev . . .	38
		Zastave društvene, blagoslov	58
		Zavod sv. Stanislava, skrb za gojence	68
		Ž.	
		Župniki svetovalci	92

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1924.

Ljubljana, 26. januarja 1924.

Štev. 1.

1.

OKROŽNICA PAPEŽA PIJA XI. O SV. JOZAFATU.

EPISTOLA ENCYCLICA

AD VENERABILES FRATRES PATRIARCHAS, PRIMATES, ARCHIEPISCOPOS, EPISCOPOS ALIOSQUE LOCORUM ORDINARIOS, PACEM ET COMMUNIONEM CUM APOSTOLICA SEDE HABENTES: IN NATALI CCC SANCTI IOSAPHAT MARTYRIS, ARCHIEPISCOPI PLOCENSIS RITUS ORIENTALIS.

PIUS PP. XI

VENERABILES FRATRES
SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

Ecclesiam Dei admirabili consilio sic constitutam, ut in plenitudine temporum esset immensae familiae instar, quae humani generis universitatem complecteretur, cum aliis insignitis notis, tum oecumenica unitate scimus divinitus esse conspicuam. Etenim Christus Dominus non modo quod ipse a Patre munus acceperat, solis Apostolis demandavit, cum dixit: data est mihi omnis potestas in caelo et in terra. Euntes ergo docete omnes gentes;¹ sed etiam Apostolorum summe unum voluit esse collegium, dupliciter coagmentatum arctissimo vinculo, intrinsecus quidem fide eadem et caritate, quae difussa est in cordibus... per Spiritum sanctum;² extrinsecus autem unius in omnes regimine, cum Apostolorum principatum Petro contulerit, tamquam perpetuo unitatis principio ac visibili fundamento. Hanc eis unitatem sub vitae mortalis exitum diligentissime commendavit;³ hanc ipsam a Patre summis precibus petiit,⁴ impetravitque, exauditus pro sua reverentia.⁵

Itaque coaluit crevitque Ecclesia in »unum corpus« et ipsum uno vivum vicensque spiritu: cuius quidem est caput Christus, ex quo totum corpus compactum et connexum per omnem iuncturam subministrationis;⁶ sed eiusdem, ea ipsa de causa, aspectabile caput is est qui Christi vice fungitur in terris, Pontifex Romanus. In eum, ut successorem Petri, perpetuo cadit illa Christi vox: super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam,⁷ isque vicarium illud munus, Petro collatum, semper exercens,

¹ Matth., XXVIII, 18, 19.

² Rom., V, 5.

³ Ioann., XVII, 11, 21, 22.

⁴ Ibid.

⁵ Hebr., V, 7.

⁶ Eph., IV, 4, 5, 15, 16.

⁷ Matth., XVI, 18.

fratres suos confirmare ubi opus fuerit, omnesque dominici gregis et oves pascere non desinit.

Iam vero nihil unquam tam hostiliter inimicus homo, quam Ecclesia unitatem regiminis, quacum »unitas spiritus in vinculo pacis«¹ coniungeretur, appetiit; qui si nequaquam adversus Ecclesiam ipsam praevalere potuit, effecit tamen, ut filios non paucos atque etiam integros populos ab eius gremio complexuque distraheret. Quam ad rem vel nationum inter nationes certamina, vel alienae a religione ac pietate leges, vel fluxorum bonorum incensiora studia multum valuerunt.

Maxima autem atque omnium luctuosissima fuit Byzantinorum ab oecumenica unitate discessio; cui malo etsi Lugdunense Concilium ac Florentinum mederi visa sunt, tamen deinceps denuo illud erupit hodieque perseverat, magno scilicet cum animarum detrimento. Inde cernimus transversos actos esse pessumque ire cum alios tum Slavos Orientales, quamquam hi diutius quam ceteri in Ecclesiae matris sinu permanserunt. Constat enim eos cum hac Apostolica Sede aliquid rationis habere consuevisse, etiam post Michaëlis Caerularii schisma, quam consuetudinem, incursionibus primum Tartarorum, tum Mongolorum intermissam, repetiisse deinceps ac retinuisse, dum potentium contumacia non sunt prohibiti.

Nec vero in hac causa Romani Pontifices quicquam praetermiserunt quod esset suarum partium; quorum nonnulli singulare studium curamque ad Slavorum Orientalium salutem contulerunt: ut Gregorius VII, qui principi Kioviensi »Demetrio regi Russorum et reginae uxori eius« regnum auspicantibus, cum Romae ab eorum filio rogatus esset, amicissime omnia a Deo bona per literas est precatus;² ut Honorius III, qui ad civitatem Novogorodensem legatos misit; quod etiam fecit Gregorius IX, itemque non multo post Innocentius IV, qui magni fortisque animi virum eo legavit, Ioannem de Plano Carpino, Franciscalis familiae ornamentum. Huius quidem decessorum Nostrorum diligentiae fructus exstitit anno MCCCLV, cum concordiae et unitatis reconciliatio facta est, ob eamque celebrandam nomine et auctoritate Pontificis abbas Opizo, eiusdem legatus, insigne regium Danieli, Romani filio, solemnibus caeremoniis, imposuit. Itaque, secundum venerandam antiquiorum Slavorum Orientalium traditionem moremque, id etiam consecutum est, ut in Florentino Concilio Isidorus, metropolita Kioviensis et Moscoviensis idemque S. R. E. Cardinalis, suorum quoque popularium verbis, catholicam unitatem in fide Apostolicae Sedis professus sit sancte se inviolateque servaturum.

Mansit igitur Kioviae plures quidem annos redintegrata coniunctio; cuius dirimendae causas illae perturbationes auxerunt, quae consumatae sunt in rebus publicis, ineunte saeculo XVI; ea tamen anno MDXCV fe-

¹ Eph., IV, 3.

² Ep., lib. 2. ep. 74, apud Migne, Patr. lat., t. 148, col. 425.

liciter renovata est et, anno post, in conventu Brestensi promulgata, auctoribus et agentibus metropolita Kioviensi aliisque Ruthenorum Episcopis; quos quidem Clemens VIII amantissime excepit, editaque constitutione »Magnus Dominus« christifideles universos appellavit, ut Deo grates agerent, »qui semper cogitat cogitationes pacis, et vult omnes salvos fieri et ad agnitionem veritatis venire«.

Illa autem ut in perpetuum unitas consensioque consisteret, eam providentissimus Deus sanctitatis simul et martyrii tamquam signo consecravit. Quae tanta laus obtigit Archiepiscopo illi Polocensi, Iosaphat, ritus slavonici orientalis, quem iure praeclarum vel decus vel columen Slavorum Orientalium agnoscimus; siquidem vix aliquis alius magnis eorum nomen illustravit, aut melius saluti consuluit, quam hic ipsorum et Pastor et Apostolus, praesertim cum sanguinem suum pro Ecclesiae sanctae unitate profudit. Cuius praeclarissimi martyrii natalis cum adsit trecentesimus, admodum Nobis placet tanti viri memoriam renovare, quo maioribus bonorum precibus Dominus exoratus »excitet in Ecclesia sua spiritum, quo repletus beatus Iosaphat, Martyr et Pontifex... animam suam pro ovibus posuit«;¹ auctoque in vulgus unitatis promovendae studio, continuetur quod ipse urgebat, opus, usque dum promissum illud Christi idemque sanctorum omnium optatum eveniat: et fiet unum ovile et unus Pastor.²

Hic parentibus quidem ab unitate dissitis ortus est, at sancte ablutus, accepto Ioannis nomine, a teneris unguiculis pietatem coluit; cumque splendorem sequeretur liturgiae Slavonicae, veritatem ante omnia Deique gloriam quaesivit, ob eamque rem, nullis humanis impulsus rationibus, ad communionem Ecclesiae unius oecumenicae seu catholicae se puerulus applicavit; ad cuius quidem communionem se destinatum ipso rite suscepto baptisate iudicabat. Quin etiam, caelesti quodam instinctu se moveri sentiens ad sanctam universaliter redintegrandam unitatem, plurimum eo sese conferre posse intellexit, si ritum orientalem Slavonicum et Basilianum vitae monasticae institutum in Ecclesiae universalis unitate retineret. Quare anno MDCIV inter monachos sancti Basilii alumnos cooptatus, depositoque Ioanis nomine appellatus Iosaphat, omnium exercitationi virtutum se totum dedit, pietatis maxime et austeritatis. Quem enim Crucis amorem a prima aetate, Iesum Crucifixum contemplando, conceperat, eum perpetuo deinceps ostendit prorsus singularem.

Testis autem est metropolita Kioviensis Iosephus Velamin Rutsky qui eidem monasterio archimandrita praefuerat, »in vita monastica eum brevi tempore ita profecisse ut aliorum magister esse posset«. Itaque ubi sacerdotio auctus est, archimandrita ipse Iosaphat renuntiatur et monasterio praeficitur. Is in huius administratione muneris, non modo mo-

¹ In officio S. Iosaphat.

² Ioann., X, 16.

nasterium continensque templum sarta tecta tueri, eaque contra inimicorum impetus communire studuit, verum etiam, quia deserta fere a fidelibus erant, idecirco instituit dare operam, ut eadem christianus populus iterum celebraret. Interea vero, in primis de suorum civium cum Petri cathedra coniunctione sollicitus, quaecumque ad eam qua promovendam qua confirmandam argumenta suppeterent, undique conquirebat, praesertim libros liturgicos pervolutando, quibus Orientales ipsique dissidentes secundum sanctorum Patrum praescripta uti consuevissent.

Hac igitur tam diligenti praeparatione adhibita, unitatis instaurandae negotium coepit tanta simul cum vi et suavitate tantoque cum fructu agere, ut ab ipsis adversariis »raptor animarum« nuncuparetur. Etenim mirabile est, quam multos ad unicum ovile Iesu Christi perduxerit, eosque ex omni ordine ac genere, plebeios, mercatores, equites, praefectos quoque et administratores provinciarum, ut de Polocensi Sokolinski, de Novogrodecensi Tyszkiewicz, de Smolenscensi Mieleczko accepimus. Sed vel multo latiore in campum produxit apostolatam suam, ex quo Ecclesiae Polocensi datus est antistes. Cuius quidem apostolatus incredibilem sane oportet fuisse vim, cum exempla exhiberet vitae castissimae, pauperrimae, abstinentissimae, tantae autem erga indigentes liberalitatis, ut ad eorum inopiam sublevandam hic omophoron oppignerarit; cum intra religionis fines admodum se contineret, nec quicquam de rebus politicis attingeret, quamvis non semel nec parum idem sollicitatus esset ad curas contentionesque civiles obeundas; cum denique praeclaro studio niteretur sanctissimi Episcopi, qui verbis scriptisque finem non faciebat inculcandae veritatis. Plura enim ad popularium ingenium a se accommodatissime composita in lucem edidit, ut de primatu s. Petri, de baptisate s. Vladimiri, ut defensionem unitatis catholicae, catechismum ad rationem beati Petri Canisii exactum, et id genus alia. Cum autem multus esset in utroque clero ad officii diligentiam exhortando, sensim, excitato ministerii sacerdotalis ardore, perfecit, ut populus, rite in doctrina christiana institutus, aptaque divini verbi praedicatione nutritus, sacramenta sacramque liturgiam frequentare assuesceret, atque ad vivendi disciplinam usque sanctiorem renovaretur. Ita longe lateque Dei spiritu diffuso, Iosaphat unitatis opus, cui se devoverat, magnifice confirmavit. At verum maxime confirmavit illud atque adeo consecravit, cum pro eodem martyr occubuit, et quidem voluntate summa, magnanimitate mirabili. Martyrium in mente semper, in ore frequenter habebat; martyrium sibi celebri in concione optavit; martyrium denique, tamquam singulare Dei beneficium implorabat; ut paucis ante mortem diebus, ubi de paratis sibi insidiis est admonitus, »Domine, inquit, da mihi ut sanguinem pro unitate et oboedientia Sedis Apostolicae profundere valeam«. —Voti factus est compos die dominico XII Novembris a. MDCXXIII, cum circumstantibus hostibus, qui unitatis Apostolum petebant, obviam se hilaris et comis obtulit, precatusque, ad Magistri Dominique sui similitudinem, ne suos domesticos laederent, se ipsum in eorum manus tradidit; cumque

vulneribus crudelissime conficeretur, non cessavit ad extremum spiritum rogare Deum, ut suis percussoribus ignosceret.

Huius tam incliti martyrii magna fuere emolumenta: praesertim multum firmamenti ac roboris accessit Episcopis Ruthenis, qui duobus mensibus post, missis ad sacrum Consilium Fidei propagandae litteris, ita professi sunt »vitam nostram cum sanguine, prout iam unus ex nobis profudit, pro fide catholica profundere paratissimos nos offerimus«. Ingens etiam hominum numerus, in quibus ipsi Martyris interfectores, in sinum unius Ecclesiae se subinde receperunt.

Sanguis igitur sancti Iosaphat, quemadmodum abhinc tribus saeculis, ita nunc maxime, pignus pacis atque unitatis sigillum exstat; nunc, inquam, cum tanta fraterna caede miserimas Slavorum provincias, turbulentissimis motibus perturbatas, efferatorum bellorum furor cruentavit. Hunc enim sanguinem exaudire veluti videmur melius loquentem quam Abel,¹ Slavosque fratres compellantem, ut quondam, Christi Iesu verbis: Oves sine pastore iacent. Misereor super turbam. Et vere, quam miserabili condicione ii premuntur! in quantis rerum omnium angustiis versantur! quot patria extorres! quae corporum strages! quae perniciēs animorum! Equidem haec Slavorum tempora contemplantes, multo sane deteriora quam quae noster deplorabat, vix pro paterna animi caritate continere lacrimas possumus.

Nos quidem, ut tantam miseriarum molem levaremus, opem calamitosis ultro afferre studuimus, nihil humani spectantes nulloque inter indigentes facto discrimine, dumtaxat egentissimo cuique praesentissime opitulantes. Verum haud par fuit tantae necessitati Nostra facultas. Nec vero prohibere potuimus quin, quavis religione contempta, contra veritatem ac virtutem indignitates increbrescerent, atque adeo, nonnullis in locis, ad carcerem, ad necem usque christiani homines atque ipsi sacerdotes et sacrorum antistites quaererentur.

Haec Nobis mala intuentibus, id haud mediocri est solacio, quod praeclarissimi Slavorum Antistitis commemoratio solemnis occasionem praebet sane opportunam ad paternum animum, quem erga Slavos omnes Orientales gerimus, declarandum, iisdemque proponendam bonorum omnium summam, quae in Ecclesiae sanctae oecumenica unitate consistit.

Ad quam unitatem cum dissidentes impense cohortamur, tum christifideles universos, Iosaphat auctore et magistro, contendere cupimus, ut pro viribus suam quisque Nobis operam studiumque navent. Hi porro intelligant non tam disputationibus aut incitamentis aliis, quam sanctae vitae exemplis officiisque hanc esse unitatem promovendam, in primis vero caritate erga Slavos fratres ceterosque Orientales, secundum illud Apostoli: Eandem caritatem habentes, unanimes, idipsum sentientes, nihil per contentionem, neque per inanem gloriam, sed in humilitate superiores

¹ Hebr., XII, 24.

sibi invicem arbitrantes, non quae sua sunt singuli considerantes, sed ea quae aliorum.¹

Qua in re, quemadmodum Orientales dissidentes oportet ut, antiquis praeiudicatis opinionibus depositis, veram Ecclesiae vitam cognoscere studeant, neque in Ecclesiam Romanam privatorum culpas conferant, quas ipsa quidem et damnat et emendare connititur; sic Latini homines uberius altiusque res moresque cognoscant Orientalium, ex quorum intima cognitione tam multum efficacitatis in sancti Iosaphat operam redundavit

Hisce rationibus permoti, Nos Institutum Pontificium Orientale a decessore Nostro desideratissimo, Benedicto XV, conditum, novis studiis fovendum curavimus; illud persuasum habentes, ex recta rerum cognitione aequam hominum existimationem itemque sinceram benevolentiam efflorescere, quae, Christi caritate coniuncta, religiosae unitati quam maxime est, Dei munere, profutura.

Hac enimvero caritate afflati, sentient omnes quod divinitus docet Apostolus: Non enim est distinctio Iudaei et Graeci; nam idem Dominus omnium, dives in omnes qui invocant illum.² Praeterea, quod maius est, eidem Apostolo praecipiente religiose obsecuti, non praeiudicatas tantum opiniones, sed etiam inanes suspiciones, simultates, odia, denique omnes a christiana caritate aversos animorum motus, quibus inter se nationes dividuntur, exuent atque deponent. Sic enim idem Paulus: Nolite mentiri invicem, expoliantes vos veterem hominem cum actibus suis, et induentes novum, eum qui renovatur in agnitionem, secundum imaginem eius qui creavit illum: ubi non est Gentilis et Iudaeus... Barbarus et Scytha, servus et liber, sed omnia et in omnibus Christus.³

Ita hac et singulorum hominum et populorum conciliatione perfecta, coniunctio simul perficietur Ecclesiae, in eiusdem sinum redeuntibus omnibus, quotquot, quavis de causa, sint ab ea seiuncti. Quae coniunctionis perfectio non humano quidem consilio fiet, sed unius Dei, qui non est personarum acceptor,⁴ quique nihil discrevit inter nos et illos:⁵ fiet autem, ut omnes aequo iure utantur coniuncti populi, cuiusvis sint generis aut linguae, quorumvis rituum sacrorum, quos Romana Ecclesia et sanctissime semper venerata retinuit, semperque decrevit retinendos, iisdem se tamquam pretiosis vestibus exornans, quasi regina... in vestitu deaurato, circumdata varietate.⁶

Quoniam vero haec populorum omnium in oecumenica unitate consensus, ut opus in primis Dei, divinis est auxiliis praesidiisque comparanda, piis sedulo insistamus precibus, exempla ac documenta sequentes sancti ipsius Iosaphat, qui orationis potissimum virtute fretus pro unitate elaborabat.

¹ Phil., II, 2-4.

² Rom., X, 12.

³ Coloss., III, 9-11.

⁴ Act., X, 34.

⁵ Ibid., XIV, 9.

⁶ Psalm. XLIV, 10.

Eodemque auctore et duce, augustum maxime Eucharistiae Sacramentum percolamus, pignus causamque praecipuam unitatis, mysterium illud fidei, cuius amorem studiosamque consuetudinem quotquot Slavi Orientales in ipso a Romana Ecclesia discessu conservarunt, iidem graviorum haeresum impietatem defugerunt. Ex quo tandem sperare licebit, quod Ecclesia mater pie fidenterque precatur in mysteriis iisdem celebrandis, ut Deus unitatis et pacis propitius dona concedat, quae sub oblatiis muneribus mystice designantur;¹ quod ipsum coniunctis precibus utrique, inter sacrificandum, orant Latini et Orientales: hi »pro unitate omnium Dominum invocantes«, illi eidem Christo Domino supplicantes ut »respicens fidem Ecclesiae suae, eandem secundum voluntatem suam pacificare et coadunare dignetur«.

Alterum unitatis reconciliandae vinculum cum Orientalibus Slavis in eorum singulari studio erga magnam Dei Matrem Virginem ac pietate continetur, eos ab haereticis compluribus seiungens, nobisque efficiens propiores. In quo quidem Iosaphat cum magnopere praestabat, tum ad unitatem persuadendam plurimum confidebat: quare icunculam, ut mos est Orientalium, peculiariter venerari solitus erat Deiparae Virginis, quae a monachis Basilianis et in ipsa Urbe, ad sanctorum Sergii et Bacchi, a christifidelibus cuiuslibet ritus religiosissime colitur, ut »Regina pascuorum«. Eam igitur benignissimam Matrem praesertim hoc titulo invocemus, ut dissidentes fratres ad salutaria pascua deducat, ubi Petrus, in successoribus suis nunquam deficiens, Pastoris aeterni vicarius, christiani gregis et agnos et oves pascit universos ac moderatur.

Postremo, Caelites omnes in re tanta adhibeamus advocatos, eos maxime qui apud Orientales olim sanctitatis sapientiaeque opinione floruerunt, hodieque magna populorum florent veneratione et cultu. Sed primum omnium deprecatores appellemus Iosaphat, qui unitatis causam ut fortissime propugnavit, dum vixit, ita nunc foveat apud Deum ac validissime tueatur. — Quem quidem Nos his decessoris Nostri immortalis memoriae Pii IX obsecramus supplicibus verbis: »Utinam, sancte Iosaphat, tuus ille cruor, quem pro Christi Ecclesia effudisti, sit illius unionis pignus cum sancta hac Apostolica Sede, quam semper in votis habuisti, quamque diu noctuque enixis precibus a Deo Optimo Maximo exoptulisti. Quod ut tandem aliquando eveniat, apud ipsum Deum caelestemque Aulam Te deprecatores assiduam exoptamus«.

Auspiciem divinorum munerum ac testem benevolentiae Nostrae, vobis, venerabiles fratres, et clero populoque vestro apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud sanctum Petrum, die XII mensis novembris, anno MDCCCXXIII, Pontificatus nostri secundo.

PIUS PP. XI.

¹ Secreta Missae in solemnitate Corporis Christi.

2.

DUHOVNIKOM.

Srce me žene, da v novem letu sporočim nekoliko misli vsem sodelavcem v vinogradu Gospodovem.

1.

Veselega srca in ponosno se morate ozirati nazaj na pretečeno leto. Katoliški shod! Na domačine in na tuje goste je napravil najboljši vtis. Shod je bil plemenit sad mnogoletne sistematične vzgoje našega ljudstva, nepričakovan uspeh prijateljskega sodelovanja Vas, dragi sobratje, in naših požrtvovalnih izobražencev.

Končno stilizirane in skrbno pripravljene resolucije je prinesel »Slovenec« v številki z dne 30. avgusta 1923. Kmalu pa izide tudi knjiga o petem katoliškem shodu, ki bo razen resolucij prinesla tudi vse poučne, po resnem študiju sestavljene govore. Vem, da to knjigo težko pričakujete, ker jo želite točno proučiti in na njenem temelju zasnovati sistematično urejeno vrsto predavanj v naših društvenih večerih.

Saj veste, da je tako potrebno. Drugače bi resolucije ostale le na papirju, pa ne bi pomagale za vsestranski prepород in napredek našega ljudstva. Morda se boste o tej prevažni zadevi pogovorili in dogovorili na Vaših raznih sestankih. Kaj ne, gradiva za predavanja Vam ne bo primanjkovalo.

2.

Na to naporno delo za pravo izobrazbo ljudstva in za skrb ter obrambo mladine naj Vas krepi in navdušuje ljubezen do Boga in do vernega ljudstva, pa tudi prizadevanje agilnih nasprotnikov krščanske izobrazbe.

Zdi se, da je naš katoliški shod in še posebej orlovska organizacija nasprotne sile zdramila in zbudila, da se skušajo zediniti, sestaviti sploh za delo, posebej za sokolstvo, točen program, po katerem nameravajo tekom leta po mestih in po deželi svoje ideje med našim ljudstvom razširjevati. Oni proučujejo naš program in naše delo, pa si po tem vzorcu snujejo svoje programe in svoje delo. Ker hočejo nastopati ne le s sicer praznimi, toda moralno škodljivimi zabavami, ampak z izobraževalnim delom, moramo soditi, da preti od te strani za naše ljudstvo večja nevarnost.

Zato bodite budni, pozite na vsak pokret v Vaših župnijah, pogovarjajte se na shodih o potrebnem delu in skušajte onemogočiti napredovanje bogumrzkega svobodomiselstva. Razumeli boste vedno bolj, kako je za tak uspešen odpor zraven izobraževalnega dela v SKSZ potrebna orlovska organizacija, moška in ženska z naraščajem vred. Čitajte in razširjajte zares poučne liste: Orlič, Mladost, Vigred.

3.

Marijine kongregacije mi ni treba zopet priporočati. Upam, da bo letos napredovala. Škofijski list bo prinašal prilogo za voditelje, in škofijski vodja mi je sporočil, da bi vso organizacijo rad izpopolnil po vzorcu

orlovske organizacije. Smo že take narave, da moramo vedno popravljati in se izpopolnjevati.

Kaj ne, vneto se boste zavzeli za »Apostolstvo mož«. Pridobivati jih je treba osebno. Članom naj se določi poseben dan za spoved, ki naj bo samo za nje določen. Izkušnja uči, da tak ljubezniv nastop koristi.

Tudi misijonsko delo boste podpirali in organizirali. V ponedeljek dne 7. januarja smo slovesno ustanovili »Misijonsko zvezo duhovnikov«. Pravila glej v Škofijskem listu l. 1923 str. 105—108. Kratko poročilo o ustanovitvi bo v prihodnji številki Škofijskega lista.

Člani misijonske zveze boste tudi ustanovili »Društvo vernikov za razširjanje vere« — Pium opus a fidei propagatione. Za škofijskega voditelja sem namenil in potrdil profesorja dr. Lamberta Ehrlicha. Poskrbel bo, da se društvo v vsaki župniji ustanovi in pravilno vodi. Ko bodo škofje imenovali središčnega vodjo, bomo to društvo razširili po vsej naši državi in vodili s pomočjo narodnega sveta. O tem delu boste dobili še bolj podrobna navodila.

4.

Kaj pa krajevni evharistični shodi? Kako navdušeni smo bili v Zagrebu! Po shodu smo sklenili, da bomo skrbeli za vsakoletne krajevne shode na čast sv. Rešnjega Telesa. Za našo škofijo je načelnik tega dela kanonik Stroj, ki bo za shode dal spodbudo in navodila.

Shodi naj bi se vršili o pripravnem času skupno za več župnij na kraju, o katerem se boste gospodje sporazumeli. Gg. dekane prosim, da bi vprašanje o evharističnih shodih sporočili na duhovniških konferencah in zadevo za dekanijo vravnali.

Ljubezen do Jezusa naj prešine naša srca in srca naših vernikov. Češčenje sv. Rešnjega Telesa in pogosto sv. obhajilo naj sestanki močno pospešujejo. Ogenj, ki že gori ali vsaj tli v srcih naših vernikov, naj vzplamti v velik plamen. Ali ne bi mogli po tem potu pravici božji zadoščavati za hude razžalitve, s katerimi premnogi žalijo Boga, ker so nezmerni v pijači, gnusni v govorjenju, bogokletni, nesramni in surovi?

5.

Naznanjam vsem gospodom, da bom letos sklical cerkveno zapovedano sinodo (can. 356, 292). Delo je začeto; ako ne pride kak poseben zadržek, bo do velike noči gotovo. Ker je tisk predrag, ne bom mogel dati določil natisniti in jih poslati dekanijam v oceno. Za sodelovanje pri gradivu sinode bom določil dva odbora, ožjega in širšega, ki bosta svoje delo vršila v Ljubljani. Kako bi se k sodelovanju pritegnili gospodje z dežele, se bomo pogovorili na dekanski konferenci po veliki noči. Skoraj gotovo se bo sinoda vršila zadnji teden meseca avgusta, in sicer v zavodu sv. Stanislava. Vse, kar bo za sinodo potrebno, bom pravočasno objavil.

6.

Deus retribuatur vsem gospodom molitve in častitke o 25 letnici škofovanja in 50 letnici mašniškega posvečenja. Za te izredne milosti sem

Bogu hvaležen. Zahvalim se posebno za prekrasni, dragoceni in preumetno vezeni škofovski ornat, ki bo prava bogatija naše stolne cerkve. Izenadili ste me. Bog povrni trud in ljubezen in darove. Prosim, mojo globoko hvaležnost za darove in ljubezen sporočite vernikom in še posebej Marijinim kongregacijam.

Potrudil se bom, da bom vse svoje dolžnosti spoznal in jih tudi vestno izvrševal, dokler ne omagam. Ker Vas na vsestransko in nepretrgano delo vedno silim, tudi sam ne smem zaostati. Složno naprej! Zapujmo ne v sebe in v svoje spretnosti, ampak v pomoč božjo, ki nam ne bo odrečena.

Pozdrav in blagoslov vsem!

V Ljubljani, dne 12. januarja 1924.

† Anton Bonaventura,
škof.

3.

VOTIVNA MAŠA O PRESV. SRCU JEZUSOVEM NA TEMELJU NOVIH DOLOČIL.

Iz Ephemerides Liturgicae 1923, str. 326 i. d.

Hanc Missam licet celebrare prima cuiusvis mensis feria VI in ecclesiis et oratoriis, ubi peculiaria exercitia pietatis in honorem divini Cordis, approbante loci Ordinario, mane peraguntur. Haec autem Missa, etiamsi dicatur sine cantu, celebratur cum privilegiis Missae votivae cantatae pro re gravi; ideo in ea dicuntur Gloria et Credo; fit tantum commemoratio de duplici II. classis, ac de feria maiore, sed dicuntur collectae imperatae pro re gravi; in Missa Miserebitur dicitur Praefatio de Cruce, in Missa autem Egredimini Praefatio de Nativitate quovis anni tempore; ad introitum, offertorium et communionem, extra tempus paschale, omittuntur Alleluia.

Prohibetur tamen:

1° diebus, quibus fit Officium aut commemoratio de quolibet festo Christi Domini, in vigilia Epiphaniae, diebus infra octavam, quamvis simplicem, cuiuslibet festi Christi Domini, atque in festo Purificationis B. M. V. (quod festo Christi Domini equiparatur). Omnibus his diebus, loco Missae votivae de SS. Corde Iesu, more votivo solemniter dicitur Missa de occurrente festo aut vigilia aut octava, sine commemoratione de SS. Corde Iesu;

2° die secunda vel tertia vel quarta mensis ianuarii, qua die more votivo solemniter dicitur Missa Puer natus est nobis de die trigesima decembris, sine commemoratione de SS. Corde Iesu;

3° feria VI post octavam Ascensionis, qua die more votivo solemniter dicitur Missa de Dominica infra octavam Ascensionis, sine commemoratione de SS. Corde Iesu;

4° feria VI in Parasceve, et in Commemoratione omnium fidelium defunctorum, quibus diebus prohibetur tum Missa tum commemoratio de SS. Corda Iesu;

5° in festis duplicibus primae classis (quae non sint de Christo Domino), infra octavam Pentecostes et infra octavas alicubi privilegatas

(quae non sint de Christo Domino); quibus diebus more votivo solemni dicitur Missa diei currentis, addita commemoratione de SS. Corde Iesu sub unica conclusione cum prima oratione;

6° in ecclesiis ubi cuiuslibet Missae conventualis onus urgeat, cui per alios sacerdotes satisfieri nequeat; item in ecclesiis parochialibus unam tantum Missam habentibus, diebus festis de praecepto, etiam suppressis; quibus in casibus more votivo solemni dicitur Missa conventualis vel parochialis, addita commemoratione de SS. Corde Iesu sub unica conclusione cum prima oratione, ut supra.

4.

APOSTOLSTVO MOŽ.

Davno že želim, da bi se v naši škofiji vpeljalo in razširjevalo apostolstvo mož. Tudi v naši »Instructio pastoralis Labacensis« (pg. 128) apostolstvo mož nujno priporočam in opisujem njegov namen.

Gospodje ste apostolstvo možem priporočali, toda pritoževali ste se, da je bil Vaš trud brezuspešen. No, hvala Bogu, zadnje čase so se pa v nekaterih župnijah začeli gibati možje in mladeniči, kar so goreči duhovniki dosegli posebno s privatnim poukom od družine do družine.

Apostolstvo mož veselo in hitro napreduje v Kamniku in po kamniški dekaniji. Ali niste pri obhodu o priliki katoliškega shoda videli 500 mož pod zastavo z napisom apostolstvo mož? Vsi so bili organizirani v dekaniji Kamnik. Isto tako se razvija v Trziču, kjer prihaja k mesečnim shodom 50 do 70 mož in mladeničev. Tudi v drugih župnijah ustanavljajo to apostolstvo posebno misijonarji o priliki misijona.

Da gibanje ne zastane, temveč da se vzdržuje in izpopolnjuje, sem vodstvo tega apostolstva izročil oo. jezuitom, ki so za to določili p. Frančiška Tomca. On Vam želi pri tem svetem delu pomagati. Pripravljen je priti v župnije, da ima primeren govor za može in mladeniče ali morda duhovne vaje in pomaga za spoved.

Sporočite patru vsi, ki ste apostolstvo že ustanovili, prijavite mu število in imena članov, da bo mogoč pregled gibanja. Poročilo o gibanju in številu članov ponovite vedno okoli novega leta. Škofijski list bo prinašal statistiko.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1924.

† Anton Bonaventura,
škof.

5.

DOPOLNILNA PRENOSNA TAKSA (PRISTOJBINSKI NAMESTEK — EKVIVALENT).

Po zakonu o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923, objavljenem v Uradnem listu št. 368 ex 1923, se preureja tudi pristojbinski namestek.

Določbe, zadevajoče cerkveno imovino, so sledeče:

Tar. post. 12. — Pripomba 12. — Plačevanju posebne dopolnilne prenosne takse (pristojbinski namestek — ekvivalent) so zavezane:

Vse imovine patriarhijske, nadškofijske, škofijske, kanoniške, župnijske itd. (nadarbine — beneficiji) in cerkvene in posvetne ustanove (zakladi) in fondi, samostani, posvetne in cerkvene občine, zadruga, zavodi, naprave, družbe in druga društva, katerih članom ne pristoji noben delež osnovne imovine, na leto od prometne vrednosti nepremične imovine 0,4%.

Ta dopolnilna prenosna taksa se odmerja za petletne taksne periode, plačuje pa se letno v trimesečnih obrokih v naprej, t. j. vsako leto od dne 1. do vštete dne 31. januarja, od dne 1. do vštete dne 15. aprila, od dne 1. do vštete dne 15. julija in od dne 1. do vštete dne 15. oktobra. (Pripomba 12, odstavek I., točka 1.)

Manjše vsote odmerjene dopolnilne takse, katere letni znesek ne presega 500 Din, se morajo plačevati v naprej za vse leto najkasneje do dne 31. januarja. (Pripomba 12, odst. I. t. 2.)

Prva taksna perioda bo trajala izjemoma od dne 1. januarja 1924 do dne 31. decembra 1925., potem pa se začne redne petletne taksne periode z dnem 1. januarja 1926. (Pripomba 12, odst. t. 4.)

Osnova za odmero dopolnilne takse je prometna vrednost dne 1. januarja začetnega leta nove periode, in sicer brez odbitka pasiv. (Pripomba 12, odst. I. t. 9.)

Prometna vrednost se ugotavlja kakor pri kupnih pogodbah po 1. pripombi k tej tarifni postavki. (Pripomba 12, odst. I. t. 11.) Če oblastva, ki se jim predlagajo prijave, dvomijo o pravilnosti navedene prometne vrednosti, si morajo pribaviti od občinskega oblastva (županstva), v čigar okolišu so stvari, izjavo in na podstavi te izjave, če se strinjajo z njo, po brati takso.

Če pa oblastva ne dobe zahtevane izjave v predpisanem roku (10 dni), ali če dvomijo, da je vrednost, navedena v izjavi pravilna, ali če stranka dvomi o pravilnosti te izjave, morajo odrediti, da se ugotovi prometna vrednost po izvedencih. (Pripomba 1. k tar. post. 12.)

Dopolnilno prenosno takso plačuje lastnik imovine, ki je zavezana tej taksi. (Pripomba 12, odst. II. t. 1.)

Od dopolnilne prenosne takse se oproščajo:

1. vse nepremične imovine, ki so trajno oproščene plačevanja zemljarine in zgradarine (n. pr. župnišča in druga nadarbinska poslopja);
2. uživalci imovin, ustanov in fondov, omenjenih v točki 1. prvega odstavka te pripombe, če ne znašajo njih celokupni letni dohodki več nego 1200 dinarjev.

Opomnja. Za nadarbinarje je merodajna zadnja ugotovljena službena fasija nadarbine.

Napovedi o imovini, ki je že zavezana dopolnilni prenosni taksi, se morajo vložiti začetkom vsake taksne periode najkasneje do vštete dne 15. januarja.

Napovedi se vlagajo pri oni finančni upravi ali davčnem uradu, v čigar okolišu je dotična imovina, in ti uradi tudi odmerjajo in pobirajo takso.

Pripomniti je, da so nepremičninam prišteti tudi premičnine, ki so sestavni del nepremičnin (fundus instructus, n. pr. poljedelski stroji, gospodarsko orodje itd.). Izvzeti pa je živo blago (živina, perutnina itd.) in posevke. (Pripomba 12, odst. II., IV. V.)

Opomnje. Po teh določilih je plačevanju prenosne dopolnilne takse (pristojbinskemu namestku) zavezana le nepremična imovina.

Rok za vlaganje napovedi za prvo izjemno taksno periodo je podaljšan do dne 15. februarja t. l. Upravitelji cerkvenega imetja naj pa čimprej vložijo napovedi.

Napovedi je vložiti za razno imovino posebej, torej posebej za cerkve in posebej za nadarbine.

Za napovedi so predpisani posebni obrazci (taksene prijave) in stanejo izvod à Din 5.50. Taksna prijava obsega 18 rubrik. Prijavitelj izpolni rubrike 1. do 13., izvzemši rubriko 6., ki velja samo za zemljišča na področju Srbije in Črne gore.

Rubrike, ki jih je izpolniti, so točno označene. Rubrike pod št. 2, 3, 4, 10 in 11 se izpolnijo po posestnih listih. Zakonska minimalna vrednost po davkih (rubr. 12) se dobi, ako se pri hišah čisti davek pomnoži s številom 60, pri zemljiščih pa katastralni donos s številom 320. — V zadnji rubriki (18) je točno označiti vse podatke, ki so merodajni za prostost od dopolnilne prenosne takse in poedino morebitni fundus instructus.

K rubriki 13: prijavljena prometna vrednost, je opomniti, da naj se z ozirom na različno prometno vrednost v različnih krajih ugotovi ta vrednost po posvetu z županom in izvedenci (zapriseženi krajevni cenilci); pri zemljiščih n. pr., kolika je v kraju vrednost enega orala (katastralni oral = 1600 kvadr. sežnjevi = 0.5755 hektarovi) dotičnega kulturnega zemljišča. — Pri določevanju prometne vrednosti je vsekako upoštevati, da ima cerkvena imovina (zemljišča in hiše) radi svoje zakonite vezanosti in radi uporabe za določene cerkvene namene veliko manjšo prometno vrednost kakor druge imovine z možnostjo proste prodaje. Prav iz tega razloga je tudi upoštevati, da se je določila za dopolnilno prenosno takso cerkvenega imetja najvišja obrestna mera.

Za opustitev napovedi ali nepravočasno vložitev in za napačne napovedi določa taksni zakon občutne kazni.

Zoper vsako odmero dopolnilne prenosne takse in zoper kazni se sme vložiti pritožba na generalno direkcijo posrednjih davkov v roku 15 dni; rok se šteje pri tem od dne, ko se je vročil taksni list o odmeri te takse, ali od dne, ko se je priobčila odmera ali kazen.

6.

DRŽAVNE TAKSE IN PRISTOJBINE.

Določbe o taksah in pristojbinah po novem zakonu o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923 (Uradni list 1923, št. 368), ki prihajajo v poštev pri poslovanju župnih uradov, so naslednje:

T a r. p o s t. 1. Za vse pismene vloge ali prošnje vobče, razen onih, ki so obremenjene s posebno večjo takso, ne glede na število in velikost pol, se plača taksa (kolek) Din 5.—

T a r. p o s t. 2. Priloge k prošnjam, vlogam, pritožbam itd. taksa (kolek) à Din 2.—

T a r. p o s t. 3. in 4. Za vsa izpričevala in potrdila, ki jih izdajajo privatne osebe ali oblastva privatnim osebam o njih lastnostih, razmerah itd., n. pr. izpričevalo o samskem stanu, se plačuje taksa (kolek) Din 20.—

T a r. p o s t. 5. Za rešitev vlog ali prošenj po administrativnih oblastih (državne in avtonomne oblasti), kolikor ni določena posebna taksa, Din 20.—

T a r. p o s t. 330. Za izpiske in potrdila iz protokola rojenih, poročenih in umrlih oseb (rojstni in krstni, poročni, mrliški list) Din 10.—.

Rodbinski listi: Če navajajo izpiski ali potrdila podatke za ne več nego tri osebe, se plača takse za vsako osebo posebe. Če pa gre za več nego tri osebe, se pobere za vsako nadaljnjo osebo še polovica te takse, t. j. Din 5.—. (Tar. post. 330, pripomba 1.)

Izpiski izključno zaradi vpisa v šolo, kar se mora izrečno označiti na izpisu ali na potrdilu, se plača polovica te takse, t. j. Din 5.—.

Pobotnice od zneska, čigar prejem se potrjuje, taksa $\frac{1}{2}\%$.

Računi, note: do 100 dinarjev Din 0·10, preko 100 dinarjev Din 0·20.

T a r. p o s t. 326. Spregled oklicev: ako plačuje prosilec na leto manj nego 15 dinarjev neposrednega davka (brez osebne davka in doklad) Din 30.—; od neposrednega davka od 15 do 60 dinarjev Din 120.—; od neposrednega davka preko 60 dinarjev Din 250.—.

Opomnja: Ta taksa se plača pri civilni oblasti.

T a r. p o s t. 324. e) Za dovolitev pristojnega duhovnika, da se sme kdo poročiti v drugi župniji Din 50.—.

7.

ORGLARSKA ŠOLA.

Orglarska šola Cecilijinega društva v Ljubljani je radi vedno rastočih stroškov že več let v krizi. V zadnjih štirih šolskih letih je znašal skupni primanjkljaj Din 8592.— vkljub nekaterim podporam, ki so se dobile za šolo. Dosedanji prispevki cerkva ne zadoščajo izdaleč ne več. Tu je pomniti, da znašajo zaostanki na prispevkih cerkva zadnji dve leti okroglo Din 6000.—.

Orglarsko šolo zapreti ne kaže, ker bi se s tem začela goditi neprimerna škoda za cerkveno petje in glasbo. Da se bo šola mogla vzdržati, je ordinariat primoran zvišati cerkvene prispevke, ki bodo od l. 1924 dalje znašali za število 100 oseb v župniji Din 4.— na leto z omejitvijo, da znaša najvišji znesek, ki ga plača kaka župnija Din 200.— na leto.

Položnice za vplačilo tega prispevka se bodo priložile 2. številki Škof. lista. Na položnicah bo označen tudi zaostanek prejšnjih let. Dotlej prispevkov ni treba nakazovati ordinariatu.

8.

DUHOVNE VAJE

so napravili l. 1923: Knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. — Ahačič Matej, Ahčin Janez, Aljaž Jakob, Arh Josip, Arh Luka, dr. Arnejc Janko, Avsec Franc, Ažman Andrej, dr. Ažman Ciril, Ažman Simon. — Benedičič Jakob, Bešter Janez, Borštnar Janez, Brajec Josip, Brencce Janez, Bukovec Martin, Bukowitz Henrik, Burnik Janez. — Cegnar Janez, Cegnar Josip. — Čadež Viktor, Černe Leopold, Češarek Alojzij, Črnilec Janez. — Dagarin Matej, Debelak Janez, dr. Demšar Josip, Dežman Janez, Dolinar

Anton ml., Dolinar Franc. — Dr. Ehrlich Lambert, Eppich Josip, Erker Ferdinand, Erker Josip (Ljubljana), Erzin Leopold. — Fatur Jakob, Ferjančič Franc, Fertin Ignacij, Filipič Janez, Filler Venceslav. — Gliebe Josip, Gnidovec Janez, Gnidovec Karol, Gogala Janez, Golmajer Franc, Gornik Anton, Gostiša Vincencij, Govekar Franc, dr. Grivec Franc. — Habjan Janez, Hartman Josip, Hauptman Peter, Hiti Franc, Hiti Franc (prefekt), Hoenigman Franc ml., Hostnik Jožef, Hybášek Adalbert. — Jakelj Valentin, dr. Jaklič Franc, Jalen Janez, Jamnik Anton, Jarc Martin, dr. Jeré Franc, Jereb Janez, dr. Jerše Josip, Ježek Matej. — Kalan Jakob, Kalan Janez, Kavčič Filip, dr. Kimovec Franc, Klavžar Janez, Klemenčič Janez, Klemenčič Josip, Klinec Jernej, Klopčič Josip, Kmet Mihael, dr. Knific Janez, Knific Josip, Knol Adolf, Koblar Anton, Komljanec Janez (prefekt), Kordin Anton, Koritnik Anton, Kos Lavrencij, Košir Franc, dr. Kotnik Jakob, Koželj Josip, Kralj Franc, Kranjc Josip, Kržišnik Josip. — Langerholz Janez, Lavrenčič Janez, Lesar Janez, Logar Josip, Lončar Franc, Lovšin Franc, dr. Lukman Franc. — Markež Alojzij, Martinčič Andrej, dr. Merhar Alojzij, Meršolj Janez, Mezeg Anton, Milavec Ciril. — Nadrah Ignacij, Novak Matija. — Oberstar Ignacij, Oblak Anton, Oblak Janez (Bled), Oblak Valentin, Okorn Matija, Omahna Jakob, Opeka Janez, Osolnik Franc, Oven Josip. — Pavlič Alojzij, Pavlin Andrej, Pavlin Jernej, Pečarič Franc, Pengov Franc, dr. Pernè Franc, Pešec Franc, Petrič Gabriel, Petrič Ivan, Pfajfar Anton, Pfajfar Franc, Pleša Franc, Podbevšek Jernej, Poljak Martin, Poljšak Anton, Porenta Gašpar, Porenta Jakob, dr. Potočnik Ciril, Potočnik Rudolf, Premrl Stanislav, Prešeren Josip, Primar Janez, Pucelj Janez. — Radoš Martin, Rajčevič Franc, Ramoveš Andrej, Ramovš Jakob, dr. Ratajec Anton, Rztresen Janez, Ražun Matej, Rebolj Blaž, Regen Josip, Rihar Janez, Rihar Leopold, Rogelj Josip, Rovtar Anton, Rozman Jurij, dr. Rožman Gregor. — Sadar Janez, dr. Samsa Janez, Schauer Avguštin, Schiffrer Gustav, Seigerschmied Josip, Selan Anton, Selan Matija, Sever Janez, dr. Sever Josip, Sitar Valentin, Slak Matija, Stanonik Maksimilijan, Starè Andrej, Stazinski Nikolaj, Stupica Josip, Supin Karol, Sušnik Ivan (Šmarije). — Šesek Janez, Šimenc Josip, Šinkovec Avguštin, Škerbec Matija, Škerjanec Martin, Šmit Franc, Šolar Josip, Štrukelj Janez, Štular Martin, Šušteršič Franc. — Tavčar Matej, Tavčar Tomaž, Terškan Štefan, Tomè Alojzij, Tomè Alojzij ml., Torkar Anton, Traven Franc, Traven Štefan, dr. Trdan Franc, Turšič Leopold. — Umlauf Alojzij, † Umnik Franc, † Urh Anton, dr. Ušeničnik Franc. — Verbajš Anton, Vidmar Franc, Vindišar Janez, Vodopivec Janez, Vondrášek Venceslav, Vrečar Janez, Vrhovec Franc. — Zabret Valentin, Zalokar Anton, Zor Vincencij, dr. Zorè Janez, Zorec Franc, Zupančič Janez. — Žavbi Janez, Železny Alojzij, dr. Žerjav Gregor, Žnidaršič Anton (Štanga), Žust Ignacij, Žust Jakob, Žužek Josip, Žvan Franc..

9.

POROČILO MARIJANSKE KONGREGACIJE

bogoslovcev in duhovnikov za l. 1922/23.

Letos, ko obhaja naša kongregacija 15 letnico svojega obstoja, se je moramo spomniti še s posebnim veseljem in hvaležnostjo. Zakaj v tem času si ni le v semenišču prizadevala visoko dvigniti pravega marijanskega duha, ampak tudi pri članih duhovnikih je budila in ohranjevala ljubezen

do Matere, o čemer priča redno vsakoletno pošiljanje posvetitev. — V preteklem letu smo skušali upostaviti čim ožje stike z akademsko kongregacijo. Da to pokažemo tudi na zunanji, sta obe kongregaciji skupno priredili javno akademijo, ki naj bi vzbudila zanimanje za kongregacijo tudi pri naših laikih in utrdila medsebojno vez. Lepo so razvijali svoje delovanje tudi odseki, ki so priredili tri dobro uspele akademije, ki naj bi bile nekak zunanji izraz njihovega notranjega dela. — Kongregacija je končno dovršila življenjepis sv. Gabrijela od Ž. M. B., tako da je mogla knjižico ob priliki jubileja pokloniti Presvetlemu kot dar kongregacije. — Naročili smo kip Brezmadežne, po katerem smo že dolgo hrepeneli, in na Njen praznik 8. dec. 1923. smo se ji mogli pokloniti že pred njim. Kip je umetniško delo Ant. Kralja in bo gotovo v kras semenišču. — Zopet letos mora kongregacija z žalostjo zaznamovati izgubo treh svojih članov (Jos. Pele, Jos. Lovšin, Andrej Kajdiž), pridobila pa je 18 novih, tako da po 15 letih šteje 326 članov. Za prihodnje leto je bil izvoljen sledeči odbor: Bartol Mirko (IV.), nač., Tome Matija (IV.), tajnik, Maks Miklavčič (IV.), blagajnik.

10.

KONKURZNI RAZPIS.

Razpisujeta se župnija sv. Ožbolta na Jezerskem in Štembergov beneficij pri božjem grobu v Štepanji vasi.

Prošnje je nasloviti na škof. ordinariat.

Rok za vlaganje prošenj je do vštetega 29. februarja 1924.

11.

ŠKOFIJSKI LIST 1924.

Naročnina za l. 1924 znaša Din 50.—. Priloga »Voditelj Marijinih družb« stane za obvezne naročnike letno Din 10.—. Prva številka priloge bo izšla z drugo ali tretjo številko Škof. lista. Za čimprejšnje vplačilo obojne naročnine je tej številki lista pridejana položnica. — Za Škof. list l. 1923 je dobra šestina župnih uradov še na dolgu za naročnino. To je tem občutnejše, ker mora ordinariat tiskarske stroške sproti plačevati. Dotični župni uradi naj dolg takoj poravnajo hkrati z naročnino za l. 1924.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 26. januarja 1924.

Vsebina: 1. Okrožnica papeža Pija XI. o sv. Jozafatu. — 2. Duhovnikom. — 3. Votivna maša o presv. Srcu Jezusovem na temelju novih določil. — 4. Apostolstvo mož. — 5. Dopolnilna prenosna taksa (pristojbinski namestek — ekvivalent). — 6. Državne takse in pristojbine. — 7. Orglarska šola. — 8. Duhovne vaje. — 9. Poročilo Marijanske kongregacije. — 10. Konkurni razpis. — 11. Škofijski list 1924.

Izdajatelj šk. ordinariat. — Odg. urednik Josip Dostal. — Natisnila Jugosl. tiskarna.

Voditelj Marijinih družb

Priloga Ljubljanskega Škofijskega lista

Letnik I.

1924

Štev. 1.

Gospodom sobratom in sotrudnikom.

Vsaka posamna Marijina družba je cerkvenopravno avtonomna, in ima njen voditelj monarhično oblast; zato ni tesnejša zveza med posamnimi Marijimi družbami neizogibno potrebna, pač pa silno koristna. So razmere, zadeve in pereča vprašanja, ki so vsem družbam iste škofije ali pokrajine skupna. Ako jih skupno obdelujemo, pridobivamo na času in izkustvu. Zato smo prirejali doslej skupne seje, shode in tečaje. Shodi družb, tečaji za načelništva, sestanki voditeljev ljubljanskih Marijinih družb, shodi dekanijskih voditeljev in končno osnivanje osrednjega odbora Marijinih družb ljubljanske škofije: vse to nam je utrdilo prepričanje, kako koristno je naše vzajemno delovanje. Ker pa so pogosti sestanki in shodi zamudni in danes tudi dragi, je vedno bolj in bolj rasla želja po skupnem glasilu kongregacijskih voditeljev. Tu nam je v gmotno težkih časih priskočil na pomoč preč. škof. ordinariat ter ponudil poleg Škofijskega lista častno mesto Voditelju Marijinih družb, ki bo izhajal vsaj štirikrat na leto na 8 straneh. Hvaležni za veliko uslugo, hočemo veselo na delo.

»Voditelj« noče biti čč. gg. voditeljem poveljnik, marveč jim hoče biti pomočnik, svetovalec, bodrilec, prijatelj, tovariš. Gojiti in priporočati hoče vse, karkoli dviga in pospešuje kongregacijsko življenje. Njegovo delo bo teoretično in praktično. Teoretično hoče poživljati in poglabljati umevanje bistva in nalog Marijine družbe. Ker je voditeljevo delo naporno in požrtvovalno in je zato lahko mogoče, da marsikdo opeša in izgubi pogum, zato hočemo drug drugega navduševati za vzvišene vzore duhovnika, delujočega v viteški službi nebeške Kraljice ter drug drugega bodriti k delu. Ljubezen do dela pa bo gojilo in v prakso uvajalo zlasti medsebojno izmenjavanje in odkrivanje veselih in žalostnih izkušenj. »Voditelj« želi pospeševati in lajšati praktično vodstvo Marijinih družb vseh stanov. Biti hoče voditeljem skupna orožarna, podajati jim migljaje, slovstvo in praktična sredstva za družbeno vodstvo, posebno pa želi gg. tovarišem postreči z nagovori in osnutki nagovorov za Marijine družbe vseh stanov.

»Voditelj« pa bo mogel biti kos svoji nalogi le potem, če mu bo pomagal vsak voditelj gmotno in še bolj duševno po začrtanem programu, ki je dovolj obširen, da more vsak voditelj kakorkoli sodelovati.

Dopise in rokopise pošiljajte, čč. gg., na naslov: Uredništvo »Voditelja M. dr.«, Ljubljana, Zrinskega c. 9.

Pojdimo tedaj, gg. sobratje in sotrudniki, na delo za prosep in procvit Marijinih družb! Lepo je naše delo, in ne bo zastoj. Veselili se ne bomo le zunanjih uspehov, bodrila nas bo predvsem notranja tolažba in zavest, da delamo za Njo, ki dobro plačuje in ki naj nas in naše delo s svojim Sinom blagoslovi!

P. Viktor Kopatin D. J.

Razdelitev našega dela.

1. Članki: teoretični in praktični.
2. Govori in osnutki govorov.
3. Drobstinice:
 - a) odgovori na teoretična in praktična vprašanja,
 - b) migljaji, navodila in priporočila (uspešne naprave in navade),
 - c) pokret (novice, poročila, oznanila, statistika),
 - d) zgledi, poteze, črtice.
4. Slo vstvo:
 - a) kongregacijsko (voditeljsko in družbeniško),
 - b) prikladno za knjižnice Marijinih družb.

Povsod prvi.

(Govor za može.)

Možje so od Boga poklicani in v to določeni, da bi bili povsod prvi. Možje tudi hočejo biti povsod prvi, le v eni, a najiminentnejši reči so skoraj povsod in skoraj vedno zadnji.

Možje, ko bi vas vprašal Jezus kakor nekdanj apostola Petra: »Simon, Jonov sin, ali me ljubiš? Mož, krščanski mož, ali me ljubiš? Ali me ljubiš bolj kot druge?« kaj bi odgovorili? Ali bi mogli po pravici odgovoriti: »Gospod, ti veš, da te ljubim«?

Ljubezen se spričuje z dejanji. Možje, s čim morete vi spričati, da ljubite Jezusa, da ga ljubite bolj kot drugi? Povsod hočete biti prvi, ali ste prvi tudi v ljubezni do Jezusa, prvi v skrbi za svoje zveličanje in zveličanje svojega bližnjega?

Če grem v nedeljo zjutraj zgodaj v cerkev in pogledam okoli spovednic, koga vidim, kdo čaka na spoved? Skoraj same ženske. Koga vidim pogosto pri mizi Gospodovi? Skoraj same ženske. Koga vidim ob delavnikih pri sv. maši? Skoraj same ženske.

Možje, bodite prvi tudi v ljubezni do Jezusa, prvi v gorečnosti za zveličanje svoje in svojega bližnjega!

Zakaj?

1. Ne samo ženskam, tudi moškim, tudi vam, možje, veljajo besede Jezusove: »Ljubi Gospoda svojega Boga...« Tudi vam veljajo besede apostolove: »Kar kdo seje, to bo žet.« Besede Zveličarjeve: »Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi...« Besede: »Kamor drevo pade, tam obleži...«

Ali hočete biti povsod prvi, le v skrbi za zveličanje svoje edine duše zadnji?

2. Ne samo ženske, tudi moški imajo dušne sovražnike. Tudi v vas, možje, je hudo poželenje, ki vas goni v greh..., tudi vas nadlegujejo skušnjave hudega duha, tudi vi živite med zapeljivim svetom, ki vas s svojimi krivimi nauki in nazeri, s svojim zgledom odvrča od Boga. Tudi vi se morate torej vojskovati zoper te sovražnike, tudi vi ste sami pre-slabi, da bi zmagali, potrebujete pomoči od zgoraj. Zato morate tudi vi moliti, prejemati sv. zakramente.. Tudi vam veljajo besede Kristusove: »Brez mene ne morete ničesar storiti...« Tudi vam hoče Bog deliti svoje milosti le po Mariji. Zato morate tudi vi Marijo ljubiti, pri njej iskati pomoči... Bodite torej tudi vi njeni dobri otroci, da vam bo ona dobra mati!...

3. Možje še bolj kot ženske potrebujejo pomoči od zgoraj, ker imajo večje in težje dolžnosti in zato večje odgovornosti.

Možje, le pomislite to: Od vsega, kar se z vašo vednostjo in vašim pripuščanjem zgodi v vaši hiši, boste dajali Bogu odgovor! Torej odgovor ne le od sebe, ampak tudi od žene, otrok, poslov, od drugih ljudi, ki prebivajo pod vašo streho... Več ko je kdo prejel, več se bo terjalo od njega...

Kako boste mogli dolžnosti natančno izpolnjevati, če vam Bog ne pomaga? Kako pa vam bo pomagal, če ga ne prosite, če se ne menite zanj? ... Kakor ste vi nasproti Bogu, tako bo Bog nasproti vam. S kakršno mero merite...

4. Možje so povsod prvi. Prvi človek je bil — mož. Mož — prvi med vsemi stvarmi na zemlji... Mož — prvi v državi, pokrajini, deželi, občini, družini... Vsa najvažnejša opravila imajo možje... Možje so ministri, poslanci... Blagor družine, blagor domovine imajo v svoji oblasti...

Tudi Jezus je mož odlikoval pred drugimi. Prvi obhajanci na zemlji so bili — možje. Njim je izročil svoj nauk, svoje skrivnosti, vodstvo svoje cerkve. Papeži, škofje, duhovniki so — možje... Sv. pismo omenja samo možje ob čudežni pomnožitvi kruha, samo možje v priliki o ženitnini...

Povsod so torej možje prvi. Možje, bodite prvi tudi v službi vsemočnega Boga, prvi v ljubezni do Jezusa, Marije, prvi v gorečnosti za čast božjo, zveličanje svoje in svojega bližnjega! ... Ali ni sramotno, če je mož, ki hoče biti sicer povsod prvi, ki hoče imeti povsod veljavo, glede pobožnosti zadnji? Ki se iz strahu pred ljudmi, pred posmehljivo, zbadljivo besedo ne upa odločno kazati krščanstva? ...

Lep zgled moških veliko več zaleže in močneje vpliva kakor lep zgled žensk, ravno zato, ker je mož prvi in ima vsled tega več veljave... Nekaj krasnega, veličastnega je skupno obhajilo mož...

Možje, »tako naj sveti vaša luč pred ljudmi...« Da, možje, bodite prvi povsod! Bodite tudi prvi na poti k Bogu! To zahteva Bog, to zahteva vaša čast, to zahteva vaša korist... Hodite prvi po poti k Bogu, da bodo drugi pogumno hodili za vami! Naprej, vedno naprej, dokler ne pridete k Bogu, ki vam poreče: »Pridi zvesti in modri služabnik, ker si bil v malem zvest, te bom postavil čez veliko.« Amen. Janez Zabukovec.

Osnutki govorov.

Kaj mi koristi Marijina družba?

Človek išče pri vsem dobička. Taka je njegova narava. Kdo mu naj zameri, ako je dobiček pošteno pridobljen in po volji božji. Ljudje mislijo pri tem le na zemeljski dobiček. Zato se vam je že morebiti reklo: »Kaj pa imaš od Marijine družbe?« Dobiček je lahko zemeljski, telesni ali pa duhovni, večni dobiček. Marijina družba vam nudi zadnjega, ki je trajnejši, večje vrednosti.

I. Nudi vam pobudo k bogoljubnemu življenju.

1. So duše, ki se ne zadovoljujejo samo s spolnjevanjem najpotrebnejših krščanskih dolžnosti, hočejo se odlikovati v krščanskem življenju, posvetiti se bogoljubnemu življenju. Zato pa je potrebna pobuda, bodrilo.
2. To nudi Marijina družba. Saj je to njen namen. To zasledujejo govori pri shodih, skupna sv. obhajila, medsebojni vpliv in zgledi.

II. Nudi varstvo v nevarnostih.

1. Tisoč nevarnosti preti, posebno v gotovih letih. Nevarnosti za vero, čistost. Nevarnosti od sveta, od hudobnega duha.

2. Tu je Marijina družba pravo zavetišče, trdnjava. Tu vas varuje Marija, varuje voditelj, medsebojna pomoč, posebne milosti.

III. Marijina družba vam nudi pogum v boju.

1. Kdor hoče krščansko, bogoljubno živeti, mora računati s sovražniki v sebi in izven sebe. Pripravljen mora biti za boj. V boju je potreben pogum.
2. Ta pogum vam daje, krepi Marijina družba. Že zavest, da se bori z vami Marija, da stoje ob vaši strani sestre, bratje, ki zasledujejo iste cilje, koliko poguma dobite tukaj.

Krepi vam ta pogum skupna molitev, pogosto sv. obhajilo, ki ustvarja junake.

IV. Marijina družba vam nudi srečno in lepo smrt.

1. To je glavno, lepa, srečna smrt, smrt v milosti božji in polna tolažbe.
2. Marijina družba je najboljša zavarovalnica za srečno smrt. Goreče življenje v Marijini družbi je najlepša priprava na smrt. Tolaži nas ob smrti zavest, da bdi nad nami dobra mati Marija, da se nas bo spominjala Marijina družba v molitvah tudi po smrti, da čaka v večnosti na nas plačilo za vse žrtve v službi Marijini.

To so nekatere koristi, ki jih imamo od Marijine družbe, ali dovolj velike, vredne, da zanje radi žrtvujemo vse, kar zahteva od nas Marijina družba!

Fr. Ks. Tomc D. J.

Marijina hči v domači družini.

Marijina družba vas noče iztrgati iz družine, ampak vrniti družini in vzgojiti za družino kot dobre hčere.

Kolikokrat se sliši: »Naša hči... v Marijini družbi je morebiti dobra, ... doma pa je neubogljiva, jezična.«

Prava hči Marijina se povsod zaveda, da je hči Marijina, v cerkvi, na poti, doma.

Kako se obnaša v domači hiši?

I. Ljubi domačo družino.

Nekatere so povsod rajši kakor doma. Tukaj ste dobile največje dobrote od Boga. Kako je ljubila Marija domačo hišico. Pošteno dekle ljubi dom, če je še tako siromašen. Tukaj ste na varnem!

II. Skrbi za čast družine.

Koliko deklet omadežuje čast domače hiše z grešnimi znanji, s hojo na plese, s ponočevanjem.

Čast vaše družine vam bodi sveta, izogibajte se vsega, kar bi jo omadeževalo, storite vse, kar jo ohrani in dviga.

III. Pomaga k lepemu družinskemu življenju.

Lepo je družinsko življenje, kjer je ljubezen, zadovoljnost, edinost, medsebojno spoštovanje. K temu morete pripomoči z delom, potrpežljivostjo, pokorščino, spoštovanjem do starišev.

IV. Je apostol v domači hiši.

Koliko lahko stori dobra hči z zgledom, z molitvijo, z dobro besedo. Pomagajte posebno pri vzgoji mlajših bratcev in sester.

Vsaka Marijina hči bodi angel v domači družini! Tako boste delale čast Marijini družbi, Mariji veselje, sebi pa zagotovite poseben blagoslov!

Fr. Ks. Tomc D. J.

Marijanski kongres.

Osrednji svēt Marijinih družb je dogovorno s salezijansko družbo in z odobrenjem presvetlega gospoda knezoškofa sklenil, da bo letos 7. in 8. septembra, o priliki posvečenja cerkve Marije Pomočnice na Rakovniku v Ljubljani, marijanski kongres.

Razlogi za ta sklep so ti-le:

1. Bo takrat že itak veliko članov Marijinih družb prišlo k posvečenju.
2. Posebno ugodno je, ker sta nedelja in praznik skupaj. V nedeljo bodo posvetovanja; v ponedeljek, na praznik, bo bolj vnanja slovesnost.
3. Skušati moramo Marijine družbe, posebno še mladeniške, kar mogoče poživiti in povzdigniti. Zato lepe prilike, ki se nam nudi, ne smemo zamuditi. Gospodje voditelji bodo to misel gotovo z veseljem sprejeli. Prosim jih, naj bi svoje družbe pravočasno na ta kongres opozorili in tudi skrbeli, da se družbe kongresa udeleže, kolikor jim okoliščine pripuščajo.

J. Kalan.

Drobtinice.

Sedanje stanje naših Marijinih družb.

Vsaka organizacija mora voditi statistiko svojih članov in njih delovanja. Statistiko Marijinih družb pa je težko sestaviti, ker nikdar ne dobimo vseh letnih poročil skupaj. Želeti pa je vendar, da pridemo v tem oziru na popoln red.

To bi se dalo doseči na ta način, da bi voditelji, kateri sami ne sestavijo poročila, izročili to delo kakemu članu predstojništva, predniku(ci) ali tajniku(ci), voditelj pa poročilo samo podpiše in odpošlje. Tako nekateri voditelji že delajo.

Ali je to kaj napačnega? Nikakor! Napačno je le naziranje, ki pri nas vlada, da mora pri Marijini družbi voditelj storiti vse sam. Če on ne naredi, pa ni narejeno.

To stališče ni pravo. Čim bolj družbeniki pri družbi sami sodelujejo, čim več dela duhovniku odvzamejo, tem bolje. Saj voditelju ostane še vedno dosti dela z govori, s spovedovanjem, sploh takega dela, ki ga družbeniki sami ne morejo prevzeti.

Prav je torej, da voditelj pusti družbenikom nekoliko prostosti, da se sami razvijajo in pokažejo, kaj znajo; prav celo, če jih sam vzgaja k iniciativnosti in samostojnosti. Naše družbe so le preveč pasivne in premalo aktivne; člani pač poslušajo in sprejemajo, a premalo sami sodelujejo.

Ali se pa ni bati, da zaidejo s pravega tira, ali da voditelju celo čez glavo zrastejo, če samostojno nastopajo? Ne, kajti voditelj je in ostane vedno pravi gospodar pri družbi. Brez njegove volje ali celo proti njegovi volji se ne sme in ne more pri družbi zgoditi ničesar. Vse se mora in sme vršiti le z njegovim odobrenjem in pod njegovim vrhovnim vodstvom. Pod tem vrhovnim vodstvom pa je prav, ako družbeniki sami opravljajo take posle, kakor je n. pr. sestavljanje kakega poročila.

Da je to naziranje in stališče pravo, pove že latinsko ime, ki ga rabijo kongregacijska pravila za tistega, ki družbo vodi: »moderator«. Že s tem imenom samim je označeno stališče voditelja do družbe. Družbeniki naj ne samo poslušajo in ubogajo, marveč naj tudi sami kaj delajo; duhovnik-voditelj pa jih vodi.

To stališče zavzema tudi »Vodilo Marijinih družb«, ki je pisano za člane kongregacij same in ki se ravnokar tiska. To »vodilo« želi duhovnikom delo pri Marijinih družbah olajšati, obenem pa v družbe vpeljati več življenja s tem, da se družbeniki sami spodbujajo k živahnejšemu delovanju.

Gospodje voditelji naj bi to »vodilo« spravili v roke kar največ članov svoje kongregacije. Čim več ga bodo v roki imeli, bolj se bodo s kongregacijo seznanili in bolj v delo zanj vpeljali.

Po došlih poročilih bi smeli razdeliti naše Marijine družbe v prav dobre, srednje in pomanjkljive.

Prav dobre so one, ki zahtevam v vsem natančno ustrezajo. Srednje bi imenovali one, ki zahtevam vsaj za silo ustrezajo. Pomanjkljive one, ki jim ne ustrezajo.

Ena glavnih skrbi kongregacije mora biti skrb za naraščaj. Večkrat manjka v poročilu izkaza o kandidatih. Kandidate naj bi vsaka, vsaj mladinska družba vedno imela. Kjer imajo Marijin vrtec, naj bi otroci po končani vsakdanji šoli takoj prestopili iz vrtec med kandidate Marijine družbe (Cfr. »Vodnik marijanski« str. 37). Okoli 14. leta starosti, torej nekako pri izstopu ponavljalne šole pa naj bi se sprejeli med prave člane

družbe. V tem slučaju traja kandidatura dve leti. Kjer vrta ni, bi bilo prav, če bi se držali nekako istih terminov. Ni pravilno, če se oznani: v kratkem bo sprejem v Marijino družbo; kdor hoče biti sprejet, naj se pride zglasiti! — Bolje: drži ga otroka, dokler ga imaš še v rokah, kakor lovi ga!

Glede številnih shodov se mora zahtevati minimum vsak mesec. Že to je neka dispensa, ki si jo dovoljujemo z ozirom na mnoga druga opravila. Pravila in odpustki supornirajo tedenske shode. Manj kot na mesec je pa vsekakor premalo, posebno še pri mladeniških družbah. Te naj bi imele, če le mogoče, shod na 14 dni.

»Zasebnih sestankov« večina družb še ne pozna, dasi jih priporočamo že mnogo let. Ti sestanki so ravno neko dopolnilo uradnih shodov, ki ne morejo biti tolikokrat, kakor bi bilo želeli. Že »Vodnik marijanski« govori o zasebnih sestankih. »Vodilo« zopet govori o njih natančno. Morda pridejo odslej kaj bolj v navado.

Predstojništva imajo družbe, dasi je število članov predstojništva premajhno. Toda se j predstojništva večkrat nimajo, ali pa le prav redkokrat, n. pr. dvakrat na leto, kar je seveda premalo. Predstojništvo ima le potem kaj pomena, če ima seje, kjer ima priliko, povedati svoje mnenje in želje. O sejah govori »Vodilo« nadrobno in bi bilo želeli, da bi bile poslej bolj redne in bolj temeljite.

Odsekov večina družb nima, dasi se o njih zelo veliko piše in govori. Res, da odseki niso bistveno in neobhodno potrebni; tudi brez odsekov je mogoče apostolsko delati. A po odsekih je apostolsko delo organizirano; vrši se bolj gotovo, bolj po načrtu in v redu. O odsekih govori »Vodilo« posebno obširno; o vseh skupaj in o vsakem posebej. Želeli je, da bi poslej vpeljali odseke vse družbe.

Na vprašanje »Ali berejo vsi družbeno glasilo?« so odgovori zelo različni. Nekateri odgovori so pozitivni, drugi negativni ali dvomljivi: »Ne vsi«, »večinoma«, »polovica«, »ni znano«. Branje družbenega glasila je važen sestavni del družbenega življenja; toliko bolj, ker so družbeni shodi preredki. Zato mora branje nadomeščati in dopolniti, kar na govorih manjka. Predstojništvu bi to, če člani berejo družbeno glasilo, ne smelo biti neznano. To je stvar, o kateri se mora pri sejah razpravljati in dognati.

Ker so dosedanji obrazi letnih poročil ravnokar pošli, se bodo dali tiskati novi, ki bodo nekoliko enostavnejši, imeli nekaj manj rubrik. Naj bi to preprostejše poročilo odslej izpolnile in doposlale gotovo vse družbe, da bo mogoče sestaviti in objaviti natančno statistiko vseh naših kongregacij!

J. Kalan.

Napačna praksa.

Večkrat se je že zgodilo, da je voditelj, če je pri kaki Marijini družbi slabo šlo, družbo razpusil in pozval tiste, ki hočejo še nadalje biti v družbi, naj se nanovo priglase.

Ta praksa se ne more odobravati in, kakor skušnja uči, se navadno tudi dobro ne obnese. Še celo dobra dekleta so užaljena, in se nekatera, ker seveda tudi niso brez človeških slabosti, iz nekega užaljenega ponosa nočejo več priglasi.

Zato naj bi se na ta način družba nikoli ne reformirala. Pač pa se lahko uporabi v takem slučaju neko milejše sredstvo, ki doseže isti namen in se je tudi že sempatje dobro izkazalo.

Na list se napiše, kar se mora zahtevati od dobrih članov. N. pr. Obljubim, (ali zavezujem se), da 1. bom hodil(a) redno k družbenim shodom; 2. prejemal(a) vsak mesec sv. zakramente; 3. nikoli brez dovoljenja plesal(a), 4. ..., 5. ... Člani predstojništva te liste vsem razdele in vsak(a), ki ima voljo to izpolnjevati, vrne list podpisan. Kdor pa tega noče izpolnjevati, lista ne podpiše in se iz družbe sam izbriše. Na ta način se družba mirnim potom brez odioznosti znebi nevednih članov, družba sama pa v dobrem nanovo potrdi.

Marijine družbe na Tirolskem. Na svoji zadnji konferenci v Innsbrucku so voditelji Marijinih družb med drugim govorili o prestopu družbenikov v njih stanovsko kongregacijo (poklicno kongregacijo). Postavili so si sledeče smernice: 1. Vodstvo kongregacije (voditelj in odbor) naj s svojim vplivom dela na to, da prestopi vsak družbenik (družbenica) v svojo stanovsko kongregacijo. — 2. Vsak družbenik naj obiskuje stanovsko kongregacijo svoje župnije, samo ako tam ni take kongregacije, naj hodi v drugo župnijo. — 3. Ako so družbeniki že v katerokoli kongregacijo sprejeti, jih ob prestopu v drugo kongregacijo ni treba nanovo sprejemati. Preizkušajo naj jih le nekaj časa kot goste ter nato takoj brez nadaljnjih slovesnosti sprejmejo. — 4. Družbeniki otroških Marijinih družb izstopijo koncem šolske dobe iz otroške Marijine družbe in vstopijo v prikladno stanovsko kongregacijo. Vodstvo te kongregacije naj pri prestopu sporoči to vodstvu prejšnje kongregacije. — Zadnja seja glavnega odbora pa je sklenila, da hoče po škofu dr. Siegmundu Waitzu prositi svetega očeta za dogmatizacijo nauka o Marijinem vnebovzetju. — (Kirchenzeitg. 1923, št. 50.)

Kongres hrvatskih Marijinih družb so tudi sklenili letos prirediti, in sicer enoglasno: a) »Savez upravitelja hrvatskih Marijinih kongregacij«, na odborovi seji dne 24. oktobra m. l., b) generalno vijeće, na katerem so bili zbrani voditelji zagrebških kongregacij in njih odbori, in c) vsi zborovalci na slovesnem shodu zagrebških Marijinih družb dne 8. in 9. decembra m. l. Dan kongresa še ni določen.

»Voditelj Marijinih družb« v izvenljubljskih škofijah.

Gotovo bodo želeli voditelji vseh slovenskih Marijinih družb imeti tole naše glasilo, ki se jim na željo tudi rado dopošlje. V to svrhu se obračamo s prošnjo do škofijskih voditeljev Marijinih družb po vseh škofijah izven ljubljanske, da voditelji družb v svoji škofiji na primeren način opozorijo na ta naš listič, ako jim morda še ni znan. Obenem pa prosimo, naj poiščejo primerno pot, kako bi se jim mogel — če mogoče uradno — dopošiljati.

J. Kalan.

Slovstvo.

Zgodovina.

Ušeničnik Fr., Dr.: **Slava Mariji** — ob tristoletnici prve Marijine družbe na Slovenskem 1605—1905. Izdalo osrednje vodstvo Marijinih družb za ljubljansko škofijo. 60 strani z imenikom vseh dotodanjih (1905) Marijinih družb. Popravljen ponatis iz »Venca«.

Priročniki.

Bleiweis Frančišek: **Vodilo mladeniške Marijine družbe.**

— **Vodilo Marijinim otrokom.**

Göppel Lavrencij, P., O. Cist. v Zatični: **Marijin otrok.** — Vodilo za ude Mar. družbe. — Tisk J. Krajec nasl. v Rudolfovem, 1910.

Kalan Jan. Ev.: **Družbenik Marijin.** — Molitvenik za Mar. družbe. — Izdalo škofijsko vodstvo M. D. — Tretja izdaja.

— **Vodnik marijanski.** — Navodilo za pravilno vodstvo Mar. družb. — Izdalo osrednje vodstvo Mar. družb za ljubljansko škofijo. — Katol. Bukvarna, 1910. — Oba priročnika v Sloveniji najbolj razširjena.

Kerčon Jož.: **Pravi Marijini služabniki.** — (Najstarejši, pošel.)

Nastran, Alojzij, Dr.: **Slavite Brezmadežno!** — Družbena knjižica za otroke brezmadežne Device. — V Gradcu, 1917. — Založila »Družba otrok Brezmadežne« v Ljubljani.

Zupan Simon: **Hči Marijina.** — 1. izdaja pri Rud. Milicu l. 1882 (?), 2. izdaja v Kat. tiskarni 1893.

Časopisi.

»**Bogoljub**« z rubriko »Marijino cvetje«, mesečnik, od 1913 dalje.

»**Ljubljanski škofijski list**«, za voditelje.

»**Venec cerkvenih bratovščin**«, mesečnik, od 1897—1902.

»**Vzajemnost**«, glasilo jugoslovanskega svečenstva, za voditelje, od l. 1913.

Pesmi za Mar. družbe.

Grum Anton: **Cerkvena pesmarica za Marijino družbo.** I. del, za štiri enake glasove (ženske in moške). — 1909.

Hribar, Angelik, P.: **Slava Brezmadežni.** — Napevi za Mar. družbo, 1904. — II. izboljšana izdaja 1911. Stanko Premrl.

Sorodno slovstvo.

Izdala Jugoslov. knjigarna.

Bernik V.: **Marija in sv. maša.** Šmarnice.

Bezjak F. S.: **Marija žalostna mati.**

Bleiweis Fr.: **Brezmadežna.** Zbirka molitev, večinoma obdarovanih z odpustki v čast Mar. brezmadežnemu spočetju. (41 strani male oblike.)

Bleiweis Fr.: **Hči Brezmadežne ali dekliske šmarnice.** (31 beril, oblika molitvenika.)

Čadež A.: **Most v življenje.** — Vzgojeslovni biseri. 1922.

— **Priročnik za šoloodraslo mladino,** 1921. — Izdala družba sv. Mohorja.

— **Svetilnik.**

Godec J.: **Devica verna.** Šmarnice.

Grinjon Bl. Montfortski: **Marija Kraljica sre.**

Jeglič Ant. Bon., knezoškof: **Dekletom.** — 1910.

— **Mladeničem.**

- Jerše J., Dr.: **Lavretanske Šmarnice.**
 -- **Mati čudovita.** Šmarnice.
 -- **Znamenje na nebu.** — 1922.
 -- **Šmarnice Arskega župnika.**
- Jurkovič Martin: **Vrtec sv. devištva.** Nauki sv. devištva (238 strani večje oblike, 37 premišljevanj).
- Kerčon: **Rafael ali nauki za odraslo mladino.**
- Ligvorij Alfonz Marija, Sv.: **Prava nevesta Kristusova.** — Poslovenil P. Alfonz Furlan.
 -- **Slava Mariji Dev.**
- Pečjak Gr., Dr.: **Večno življenje.** — Molitvenik. — Več natisov, zadnji 1922.
- Sardenko: **Marijino kraljestvo na Jutrovem.**
 -- **Mater Dolorosa.** — 7 dramatskih slik.
 -- **Mati svetega veselja.**
- Seigerschmied: **Krščanska mati.** — 1914.
- Slomšek A. M.: **Krščansko devištvo.** — Nauki, zgledi in molitve za dekleta. (Molitvenik z mnogimi zgledi.)
 -- **Življenja srečen pot.** — Nauki, zgledi in molitve za mladenče.
- Valjavec Jož.: **Brezmadežna Devica.** (52 strani male oblike.)
- Vole J.: **Marija Dev. Gospa presv. Srea.** — 1887.
 -- **Marija v predpodobah in podobah.** Šmarnice.
 -- **Razlaganje sv. rožnega venca.** — 1887.
- Volčič: **Marija Zgodnja Danica.** — 1884.
 -- **Marija rožen cvet.** — 1864.
 -- **Šmarnice.** — 1893.
 -- **Trsatski romar.** — 1877.
 -- **Življenje Dev. Mar.** — 1883.
- Walter: **Hoja za Marijo Devico.** (Izdal Gerber.)
 -- **Jezus in Marija moja ljubezen.** — 1874.
 -- **Lurška Mati Božja.** — 1903.
 -- **Sv. rožni venec.** — 1898.
- Zamejc-Jeran: **Lilija v božjem vrtu ali deviški stan,** po sv. Alfonzu Ligvoriju. — Molitvenik z nauki.
- Žgur: **Mar. Dev. majnikova kraljica,** — 1897.
 -- **»Marija, kraljica sre.«** — Mar. družba bogoslovcev v Ljubljani, semenišče, 1912.

HRVATSKO SLOVSTVO.

Zgodovina.

Spomenica na 300-godišnjicu Marijinih kongregacija. Izdao Glasnik S. I., Zagreb, 1914.

Priročniki.

- Babunović Stj., D. I.: a) **Kratka uputa u Mar. kongr.** i Euharistična sekcija Mar. kongr. — Uprava Glasnika S. I., Zagreb, 1918. b) **Opća pravila Kongr. Marijinih.**
- Pazman, dr.-Celinščak, D. I.: a) **Kongreganist i kongreganistica.** b) **Marijina kongr.** (povijest, pravila i molitvenik). c) **Zbornik Marijin** (pravila i molitvenik).
 -- **Marijina kongr. akademske omladine u Zagrebu,** 1904.
 -- **Pravila pojedinih kongregacija,** napose tiskana, n. pr. svećeničke kongr. u Dakovu.

Nagovori.

Opitz: **Marijine kongregacije.** — S. S., Zagreb, 1911. Brošura 40 str.

Časopisi.

- »**Marijin Cvijetnjak**«. — Zagreb 1903. — 1907.
 »**Vjesnik Marijinih kongregacija**«. — Priloga Glasnika S. I., Zagreb, 1922 in naprej.
 »**Zastava Bezgriješne**«. — Zagreb 1907. — 1911. Kongr. gdč. učiteljice ima svoje glasilo, tiskano z opalografom.